

DOPISI

marico pregovoril, da je naročila nekaj Frankove kave. Zakaj ni tega storil prejšnji večer. Morda za to, ker si je mislil, da nekateri izmed gostov, s katerimi je prejšnji večer občeval, čitajo „Soča“. Če je to mislil, pravo je zadel. Pred svojim odhodom je dal krčmarico svoj „adres“: Avgust Beniger, Ilirska Bistrica, Kranjsko. Brie v imenu Briecev.

Iz Brd se nam piše: Ko sem se pred kratkim vračal s svojim prijateljem iz Kožbane skozi Kojško pozno v noč domov, vstavil sem se mej potjo v neki gostilni. Tudi tja grede, sem šel popoldne mimo te gostilne, v kateri je raz okno vihrala stara zastavica v znamenje, da imajo ples. Zvečer, kakor že rečeno, sem se v njej ogledal. Ko nekoliko časa sedim, vstanem in si hočem še ogledati dvorano, kjer se je popoldne vršil ples. Pa kaj mislite, na kaj sem naletel? Pravih plesalcev pač ni bilo nobenega več, tudi ona „klarinet-godba“ je že zginola, nadomestili so jih pa drugi plesalci, in to — otroci obojnega spola le nekaj nad 8 let!!! stari.

V srce me je zabolelo, videvši take razmere! Bil je o 1/2. uri po noči!!

S Št. Viškegore. — Dne 15. t. m. imeli smo pri nas sejem sv. Vida, patrona naše fare. Trditelj morem, da smo malokdaj praznovali naš sejem tako slovesno, kakor ravno ta dan. Počastili so nas č. gg. duhovniki v jako obilnem številu. Zraven so došli tudi gg. cerkveni in žitlivišni pevec iz Cerkevne, ki so peli v družbi domačih pevcev pri cerkveni slovesnosti pod vodstvom znanega glasbenika, č. g. župnika K o k o š a r - j a, Witt-ovo težko mašo „In honorum St. Francisci“ in drugo skladbo. Petje iz tako uglednih in zvečbahnih grl napravilo je kaj mogočen in veličasten utis na vsacega prijatelja prave cerkvene glasbe!

Ponosni smemo biti, da so v naših hribih goji tako pravilno in dovršeno petje, koje bi bilo lahko v izgled in posnemo tudi marsikotrim mestnim zborom!

Popoldne so se zbrali vsi č. gg. duhovniki, gg. cerkljanski in domači peveci v krmi našega domačega mojstraskladatelja I. L a h a r n a r - j a, kjer smo se kaj prijetno zabavali pri lepom in z dovršenim petju imenovanih zborov in raznih napitnicami, med kojimi se je posebno povdarjalo naše veselje na združenju naših domačih političnih strank v Gorici, t. j. sporazumljenje ne deluje blagostno samo v Gorici, temuč ublažilo in združilo je tudi razno nasprotne si duhove tudi na doželi — pri nas v hribih.

Pač hvaležni smo našim voditeljem obeh bivših strank, da so spravili naša narodna kolela na en sam tir, po kojem hitimo goriški Slovenci združeni v vsih stanovih — v skupnem delovanju za naše narodne pravice in vsestranski razvoj našega ljudstva — in delo bo venčano!

Hvala vam gg. cerkljanski peveci in pevkini za vaš ljub nam obisk in pomoč pri petju! Pri obojestranskem podporanju lepega cerkvenega in narodnega petja, utrijemo in spodbujamo se k vstrajnosti v petju in narodni zavesti, kar bo blagodejno uplivalo na sedajni in poznejši rod v domačem in drugih krajih!

Domače in razne novice.

Preiskava v uredništvu, tiskarni in v zasebnem stanovanju tiskarja -- v njegovi odsodnosti zunaj Gorice. Danes ob 8. uri zjutraj smo sprejeli ta-le odlok, ki se je glasil za tiskarno in zasebno stanovanje g. Gabrščeka tako-le:

Vsled kazenske ovadbe podane od okrajnega komisarja Amadeo Prinzig de pres. 226 1897. radi razžaljenja časti zapopadenege v članku „Okrajni komisar Prinzig“ št. 24 Soče z dne 11. junija 1897; Glede na predlog c. kr. d.ž. pravdnštva z dne 226 1897. št. 1361/465;

Gledé na § 140 k. p. r. 2.º odstavek;

Odločujem, da se nemudoma izvršuje hišna raziskava Vašega stanišča in družih k hišnemu gospodarstvu spadajočih

Iz Gorice. (Iz stanovanj preganjajo Slovence!) Brez vsakega temeljitega uzroka, dasi je redno in točno plačevalo najemnino, ne da bi bila kakorsibodi dala najmanjšega povoda v to, odpovedal je stanovanje slovenski stranki lastnik hiše, znani svečar g. Alojzij Bader. Na vprašanje, zakaj da se stanovanje odpoveduje, odgovoril je ta gospod, da, ako tega ne stori, mu pod slovensko stranko stanujoča gospoda Miklavž Buda. trgovca s slikami in hišnimi opravami v Šolski ulici in L. Mighetti, klobučar na Travniku, od svoje strani ista odpoveda. Takoj je slovenska stranka sumila, da se to godi le, ker rečena gospoda najbrže nočeta stanovati pod isto streho s slovensko rodbino. To svojo sumnjo je Slovenec tudi javno izrazil z dostavkom, da stvar v «Soči» objavi. Ko je g. L. Budau to slišal, poklical je Slovenca pred policijo, ter zahteval od c. kr. nadkomisarja, naj to prepove, češ, da mu ni prav, ako se ga v «Soči» imenuje. Ker se je Slovenec pred policijo slovensko razgovarjal, je g. nadkomisar uprašal g. Budala, ako ga je razumel, na kar je odgovoril, da-le kako besedo. To pa je pač čudno, ker mu je oče rojen v Št. Andrežu pri Gorici. Slovenci bi moral znati tem bolj, ker se tudi Slovenci poslušujejo v njegovi prodajalnici. Gospod B. se je izgovarjal, da po slovenski stranki izpraženjo stanovanje bode rabil za svojega očeta, ter da ga v to ne vodi mržnja do Slovencev. — A glejte čudo, gospoda B. oče, ki je s Slovincem že leta dobro znan, ga je vprašal, videši, da se preseluje, začuden: »Kaj se preselujete?» — Tu je torej dokaz, da je bila trditelj g. B., češ, da potrebuje stanovanje za svojega očeta, le puhlo izgovarjanje, kar potrjuje tudi dejstvo, da je dotično stanovanje še dan danes prazno. Toliko v ilustracijo naših razmer in naših «prijateljev» v Gorici.

Iz Brd, 24. junija (Izv. dop.) Tilhe vode so nevarne, pravi stari pregovor in ima prav. V našem županstvu imamo tudi tako tilho vodo, ki tilhotapsko nemir dela, ter skuša podirati slogo med občinarji, ravno ko je najbolj potrebnjemo. Dne 30. t. m., 1. 2. in 3. prih. meseca se bodo vršile v kočjski županiji volitve novega občinskega starestinstva in šlo bi vse gladko, ako bi ne bilo tilhe vode, katera ruje med občinstvom in je cepi v dve stranki. Občinski zastop, kakoršen je sedanj, bi moral vgažati, kajti njegovo gospodarstvo je bilo redno in pošteno in njegovo delovanje blagotvorno; to nam kažejo posebno nove in popravljene občinske ceste, to nam kaže tudi vladajoči mir v županiji. Viša oblastva so imela v pretekli dobi presneto malo opravka in še manj sitnosti z našimi notranjimi zadevami. Kako pa je bilo v poprejšnjih dobah? Prepripi brez konca in kraja, zmedeno občinsko gospodarstvo in slednjič vkljub vsakoletnim znamenitim dokladani — dolgovi in druge gospodarske nedostatnosti, kojih razprava visi še dandanes pri viših oblastvih. — Na segajmo torej po možeh iz prejšnje dobe, ampak držimo se sedanjih ali njim enacih; mož, katerih se oklepa tudi častito duhovščino in učiteljsvo, mož, kateri v uradu in zunaj urada ponosno dvigajo narodno zastavo ter vsestransko skrbé za čast in napredek županije. Pustimo, naj ruje tih voda po svojih starih navadi, — nas naj ne razrije. Mi ostanemo složni vsi pod eno zastavo.

Iz Brd. — Te dni je hodil po Brdah neki agent, ki je ponujal Frankovo kavo. Kakor se je sam hvalil, napravil je dober „gšeft“. Žalostno! Tako je tudi prišel na Dobravo. Tamkaj je pravil gostom v neki gostilni, da je agent neke tvrdke, vendar ni omenil kake, morda iz opreznosti?

Ob jednem je tudi prašal ljudi, ali poznajo g. Gabrščeka, pri katerem je on bil in ž njim govoril, iz česar bi se dalo sklepati, da mu je g. Gabršček nekako nasvetoval priti v Brda v ta namen. Ker smo čitali in čitamo vsako številko „Soče“ in tedaj dobro vemo, kaj in kako je s „Frankovo“ tvrdko, dozdeva se nam, da se je zlorabilo g. Gabrščeka. (Seveda. Ur.) Naš sum opravičuje nadaljno vedenje agentovo.

Ljudem je namreč pripovedoval omenjeni agent marsikaj zanimivega in sploh, je bil jako zgovoren. O kaki proužji za naročitev blaga ni znil besedice, kar se nam je zdelo čudno, bolje skrivnostno. Preočil je na Dobravem. Drugo jutro še le je povedal, čegov agent, da je in ob enem je krč-

našajo med tem cele kupe velikega kamenja. Edhem paša razvrstil svoje vojake in napade Grke. Teško kamenje začne zvizgati po zraku. Cele četrt ure je ulica zaprta. Vozovi in pasanti se morajo rešiti v postranske ulice. Še le po dobri 1/4 uri se posreči policiji končati krvavo šalo. Na grški strani so 4 lahko in 2 teško ranjena. Jeden od slednjih je celo umrl. Na turški strani ni bilo mrtiča, pač pa več ranjenih. Zdaj naj kdo še reče, da Arabci Egipčani niso hrabri in ne poznajo „postene sale“!?!

2. „Efala gahana.“ (Odprj se pekeli!) Društvo „rudečega polumesc“ (francozki „croissant rouge“) v pripomoč ranjenim Turkom v Tesaliji je priredilo nedavno v veliki kedivijalni operi v Kahiri predstavo v priložnosti zbirk. Egiptsko društvo „rudečega polumesc“ bilo je prirejeno od muhamedancev po krščanskih „rudečih križih“. Samo egipški „rudeči polumesc“ je nabral do zdaj za ranjene Turke okoli 600.000 gold. Gledališki predstavi sledijo nekateri nagovori, ki vspevajo tesno polno gledališče k radodarnosti do ranjenih sovorcev. Tu se vzdigne tudi ulema (po našem „kanonik“) Ibrahim el-Alavi, še h na džamiji El-Azhar v Kahiri ter začne govoriti proti kristjanom. „Učeni“ ulema napada silovito kristjane: Kristjani, to od Boga zapuščeno, obsojeno in prokleto ljudstvo, — izraža se ulema, — so nesreča, so črna kuga naši zemlji. Le zaradi naših grehov (mohamedanskih) trpi Bog „žavre“ na svetu. Noben od njih ne bo videl azurnih dvoran in smaragdnih vrhov v „sama“ (nebesih). Efala gahana!.. (Odprj se pekeli!) zakliče živo ulema... in njegove besede izginejo v vršču, ki nastane. Evropejci, ki so bili navzoči, sikajo in oporekajo, mohamedanci ploskajo. „Nous verrons!“ (homio videži!) zakliče z mogočnim glasom neki Francoz. Arabci drvijajo za njim, komaj da pete odnese v sobo gledališkega zdravnik. Policija odvde ulema v bližnji karakól (policajsko postajo). Učeni ulema je dobil za svoje govorniške zmožnosti 5 dni „ključa“. Upajmo, da je ta čas prenišljeval o toleranciji.

3. Pour finir: Neka „katoličanka“. — Nedavno se je dogodila na tukajšnji pošti tale dogodbica: Neka slovenska služkinja v Aleksandriji od nekd na Goriškem je dobila pismo. Poštar jej naznani, naj pridé po svoje pismo. Gre in naleti v prvem uradu na uradnika, vpraša ga po pismu. „Poste restante (postrestant)“? — vpraša uradnik. „Non, catholique!“ — odreže se naša Slovenka. — Tableau!

Dr. Karol Pečnik.

Pogled na stanje narodne vzgoje v avstrijskem Primorju.

(Iz poljščine.) Pod tem nadpisom je priobčila poljska „Szkola“ naslednji članek izpod peresa dra. Rogeža Battaglia, ki po mojem mnenju presojuje dovolj nepristransko naše narodne odnose na Primorskem. Ker je radi podanih nam migljavev dokaj poučen za nas Slovence, ga podajem tu v doslovnem prevodu: „Narodnostni boji ob času miru le takrat koristno delujejo na vzgojo in šolstvo, ako jih moremo smatrati za tekmovanje med seboj kulturnih narodov, drug od drugega politično neodvisnih ter v vsakem slučaju enako močnih. Takrat se oni lahko smatrajo za izrek splošnega narodnega napredka ter pozivajo naprej v tej smeri tudi odgojo mladih pokolenj. Kjer pa se bore med seboj narodi politično združeni, ejih moč je dokaj različna, tam se sme smatrati naloga te borbe: „ugonobljenje narodne individualnosti nasprotnikove“, kar daje tej borbi osvobodilni značaj ter kaže nasilje in zvijačo kot orožje. Taka borba sprova navadno v vzgojo otrok osvojevalnega naroda negativno prvine narodnega sovraštva, h kateremu ga uči življenje, a pogostoma tudi šola. Tlačnemu narodu ta borba navadno odteguje zmožnost narodne vzgoje; šole, v katerih zapoveduje nasprotnik, služijo za potujčevanje otrok; naposled obupna borba prenapenja čestokrat moči, potrebne za vzdrževanje narodne vzgoje na prilični višini. Treba je velike životne moči, s kakoršno so se n. pr. odlikovali Čehi, da se v taki neenaki borbi dvigne narodna vzgoja ter preustroji v jedno izmed najizdatnejših sredstev borbe, katera v takem slučaju navadno popelje do zmage. S takšno izredno životno močjo se ne odlikujejo Slovani, boreci se z Italijanci v avstrijskem Primorju; meni se celo zdi, da ne poiju narodne vzgoje ne delajo tega, kar bi v danih okoliščinah mogli storiti. Resnica, da borba je neenaka; resnica, da Italijani imajo gmotna sredstva (kapital), naslanjajo se na združeno in politično svobodno mater, da imajo številnejše razumnštvo ter stoje v omiki dokaj višje od nasprotnikov; da že od davna gospodarijo po mestih, ki so kakor se razumi samo po sebi, središče borbe, da imajo politično prevago ter so čestokrat podpirani od vlade

(vsaj do nedavnih časov). Toda vse to bi nemara ne zadostovalo k zagotovitlu zmage. ako bi ne bilo nezasišano razvitega narodnega ponosa (četa) in ako bi se ta ponos ne vzgojeval v mladem pokolenju. Tega žalibog pri Slovencih in Hrvatih dandanes še ne najdeš v taki meri kakor pri Italijanih. Oni se niso prišli do prepričanja, da ne politična borba, marveč dokaj več omika in vzgoja najširjih slojev naroda je najboljša pot do zmage.

To se opazi, ako se primerjajo posledice delovanja italijanske „Lega nazionale“ in slovenske družbe sv. Cirila in Metola, ejih namen je: snovanje ljudskih šol. Razmere so tu nerazmerno škodljive za Slovane. Pa tudi požrtvovalnost Italijanov za Legine namene in enerzija tega društva dokaj nadkriljnjejo — po mojem doiztevanju — nesorazmerno slično (analogično) delavnost Slovanov. Slovenci, ne imajo v Primorju lastnih strokovnih in srednjih šol, namesto prizadevati si, da bi si osnovali s svojimi sredstvi take šole, se rajše omejujejo z neprospešnimi protesti proti takim aktom laške narodne politike, kakršna je bila za nje najnovejša resolucija tržaške mestne skupščine, naglašajoča, da mesto nikdar ne privoli v to, da bi se v mestnem obzidju (ne v okrožju zunaj mesta, kjer so šole slovenske) vzdrževalo druge šole nego italijanske. Med tem pa pošiljajo Slovenci svoje otroke v nemške strokovne in srednje šole, v katerem slučaju pa pridejo z dežja pod kap, kajti germanizacija je nemara v lokalnih razmerah manj nevarna nego italijanščina, toda za narodni razvoj vendar zmerom škodljiva. Ona objema zlasti ženski spol mladega pokolenja v taki meri, da bodoče matere slovenske inteligencije rabijo v vsakdanjem in družtem življenju večinoma jezik nemški ter se sramujejo govoriti slovenski, izgovarjaje se z nezadostnim znanjem tega jezika ter smatrajo ga za nižjega v primeri z nemškim. Radi teh quazi-vzrokov govoré nemški med seboj celo hčerke jednega iz najveljavnejših delavcev na njivi solstva in književnosti slovenske, deželnega šolskega nadzornika. Ako vprašav v tej zadevi prake slovenske, pa dobiš odgovor, da je temu kriv pritisk, kakor tudi zagotovitlu, da z obzirom na apatijo slovenskega razumnštva in pritiska sploh tega stanja ni nobi predugačiti. Resnica, da snovanje zasebnih strokovnih in srednjih šol bi ne bilo lahko; jezik se ni prisposobljen, manjka knjig, manjka učiteljskih moči, manjka denarja itd. Ali pa so mar bili Čehi v ugodnejšem položaju, ko so začeli prerjevati se? Enerzija, vstrajnost in požrtvovalnost so lastnosti, katere pred vsem nedostajajo Slovincem.

Med tem se ne moremo ubraniti, da ne bi občudovali potujčevalne zmožnosti Italijanov. Šole po mestih, v katere leto za leto prihajajo nova krčela slovenskih delavcev, delajo jim v tem smislu neizmerno uslugo. To pa tudi ne more biti nič težavnega, ko imajo na razpolaganje tako slovo, tako kulturno bodočnost in tako zgodovno poslednjih let, nego je italijanska. Vsekako pa je treba omeniti, da prenapeti narodni ponos Italijanov podaje jim v tej borbi sredstva pogostoma nasprotna z naukom nrasivenessi in pedagogike. Italijanska šola deluje na slovenske otroke ne samo pozitivno, učé jih ljubiti vse, kar je italijansko, marveč negativno, učé jih prezirati vse, kar je slovansko. V takih šolah — kakoršne se nahajajo v tržaški okolici — v šolah utrakvističnih (kakršne zahteva vlada, dasi ravno tam bi imele biti šole prav za prav samo slovenske) vrši se lov na duše v veliki meri tako, da se italijanski oddelki napolnujejo s slovanskimi otroci, slovanski oddelki pa so prazni. Pripeti se tudi, da se preganjajo stariši radi pošiljanja otrok v slovanske oddelke, ako se nahajajo v službi italijanskih delojalcev, ali so kako drugače odvisni od municipalnega oblastva.

Najslabše solske razmere za Slovane vladajo v Gorici, a pred vsemi drugimi v Trstu. V Istri je že nekoliko bolje, kajti Hrvatje imajo številnejše razumnštvo nego Slovenci ter stojé od njih na višji kulturni stopinji.*

Stanje slovenske narodne vzgoje v Primorju predočuje se dandanes kaj turbo, toda po mojem mnenju bi se lahko zboljšalo, ko bi se Slovani drugače poprijeli dela, in sicer tako, kakor sem zgoraj navsvečeval.

* * *

Dasiravno so nekatere više navedene trditve sotrudnika „Szkola“, Poljaka, dovolj bridke za nas Slovence, semtetertje tudi netočne, vendar moramo biti temu vrlému možu Slovinci hvaležni, da je opozoril s svojim člankom brate Poljake na našo neugodno narodno borbo. V tej neugodni borbi nam namreč kaj ugodno dene vsak znak sotutja. P. M.

*) Gospod pisatelj gotovo ne pozna ne Goriške ne Istre, ker drugače bi sodil prav narobe. Kje tužniših razmer od Istrskih? — Ured.

učeni svet že dosti presenetile. Ze več kot sto let je od tega, kar se je našel tam znani „papyrus (listina) lord Chesterfield“, pripadajočo grobu nekega Ti-la. Vsebina je ta: Ti pokopal je svojega sina mladega. Ker je mislil, da umre pred sinom, je zapisal na listino vrsto dobrih svetov za njega. Stari Ti, videvši, da sin pred njim gre v deželo „življenja“, mu da ta papyrus v grob. Ze te listina je dala veliko podatkov o vsakdanjem življenju starih Egipčanov. Ze pred 5000 leti, to je okoli 3000 leti pred Kristusovim rojstvom, pravi Ti svojemu sinu: „Če dobiš sveteljce nižjega razreda, ne zanikuj jih, kajti vidi, da višjega razreda ne moreš dobiti, če imaš že nižjega“. Nadalje svetuje svojemu sinu: „Če ljudstvo godrnja čez faraona, če se zbira pred hišo ministrira in klice pomoči, ne hodi tja! Pridejo vojaki, vse zbeži in le ti, ki si nedolžen, obstaneš. Vojaki te zgrabiijo in pretepejo, ker so jim vsi drugi vteкли — in kaznovan boš. Sploh ne hodi tja, kjer so vojaki, kajti ti su surovi ljudje!“ — Zdi se nam, kakor da bi govoril oče dandanes sinu, — in vendar je od tega že 5000 let! Človek ostane človek! — (Gospod doktor! Ali ste povedali to —, kakor nalašč za — goriške Slovence? Ur.)

Slednja leta se je našlo in izkopalo v Džuru in Sakari veliko grobov, izbitih v skalno. Ti pripadajo vsi najdalnevšim časom starih Egipčanov. Ta izkopavanja so dala prvi povod, da so se jela vedno bolj utrjevatí mnenja glede nekake „kamenske dobe“ (Steinzeit) in za Egipet. Dve tisoč let že hodi kralj Menes (Mena) kot prvi na čelu starogipčanske zgodovinske dobe. Postavil ga je na ta kraj že starogrški zgodovinar Herodot. Začetku zgodovinske dobe v starem Egiptu so postavlili razni učenjaki razne številke. Čas vlado I. faraona Mene stavi Unger 5613, Mariette 5004 in Lepsius 3892 let pred Kristusovo rojstvo. In vendar vidimo za časa Mene stari Egipet že na visoki stopinji umetnosti in olike, ki se gotovo ni mogla od danes na jutro vsvariti. Prazgodovinska doba v Egiptu je bila dolgo zavita v nepredržljivo temo, prvi žarek luči dala so šele prej omenjena izkopavanja. Leti 1895., 1896. in tekoče leto pomenjajo v Egiptologiji napredek, ki ga ta stroka starinskega znanstva že od starogrških časov ni imela zabeležiti. Nosilci najslavnejših imen v egiptologiji so se posvelili slednja leta popolnoma raziskavanju prazgodovinske dobe. Naj omenimo le imena dr. de Morgan, dr. d' Amélineau, dr. Maspero itd.

Glavni dogodek lanskega leta je dala mala vasica T u k. V turških grobih se je našlo hišno orodje, izdelano iz kamna, medtem ko pozna doba kralja Mene že orodje iz bronza in bakra. Po odkritju turških grobov je kamenska doba za Egipet še-le brez dvojbe osigurjena, recimo tej dobi tedaj „turška (ali „kamenska“) doba“. Nočem podajati malenkostij. Naj omenim še le, da je zadnje dni predaval o turški dobi tudi slavni nemški egiptolog in afrikanski potovalec, prof. dr. Schweinfurth. Po tem predavanju v Kahiri govoril sem z dr. Schweinfurthom. Prof. Schweinfurth, ki je za odpotoval v Evropo, da dokonca in izda veliko zgodovinsko delo o „turški dobi“, prvo v nemškem jeziku o tej tvarini, stavi turško dobo okoli 8000 let pred Kristusovo rojstvo. Med visoko omiko in fino umetnostjo za časa kralja Mene in priprosto, skoro divjo turško dobo je moralo v istini preteči nekaj vode po Nilu v starem Egiptu. Nova raziskavanja imajo tedaj visoko zgodovinsko vrednost, to tim več, ker so najstari in prvi sledi človeškemu rodu na zemlji. Prvi zgodovinski sled človeškemu rodu na zemlji bil bi tedaj 10.000 (deset tisoč!) let pred nami. To seveda pogledkom naše sv. crkve nikakor ne nasprotuje. Naj omenim le besede egiptologa in profesorja dr. Kayserja. Prof. dr. Kayser piše v svoji knjigi „Aegypten“ (Freiburg 1889, Herder's Verlag) na str. 266. tako-le: „Bedeutung des früher oft betonten hohen Alters der aegyptischen Denkmäler werden bei besonnenen Forschern neuerdings immer mehr Bedenken laut, und es erscheint in der That fraglich, ob man, so unbedingt ein solches Verfahren vom christlichen Standpunkte aus sein würde, von der dem griechischen Texte der Heiligen Schrift zu Grunde liegenden Zeitrechnung abzugehen genöthigt ist. Vergleiche auch: „Stimmen aus Maria-Laack, 1874, IV, Seite 360 und Schuster-Holzhammer, Handbuch der Bibl. Geschichte, 3. Aufl., I, S. XXXII, Anm. 3.“ — Tako se izraža prof. dr. Kayser. Prihodnjité kaj več o tej stroki. (Lepo prosimo, kajti Vaša poročila so jako zanimiva in koristna. — Uredn.)

V. Arabsko-egiptski drobiž.

1. Grško-turska vojska v Kahiri. — V širokej ulici pri Ezbekije-vrtu se je zbralo nedavno okoli 100 Arabcev. Razdelijo se v dve vrsti po 50 junakov: Grki in Turki. Vsaki del izbere si svojega vojskovodjo. Turški vojskovodja nadene si ime Edhem paša in si ustavi svoj generalni „stab“. Isto stori i grški pseudo-kraljevič Konstantin. Vojaki na-

prostori v svrhu, ako se najde rokopis omenjenega članka.

Od e. k. Okrožnega sodišča v Gorici, dne 24. junija 1897.

Preiskovalni sodnik:

Dr. Pangrazi.

Enaki odlok je glasil za uredništvo in tiskarno.

Na podlagi tega ukaza so se nam predstavili ti-le gospodje: Dr. Pangrazi, kot preiskovalni sodnik; nadkomisar Contin, redarstveni uradnik Schamaneck, dve uradne osebe v civilu in štiri straže, in sicer v tiskarni, dočim je bil pa g. Kratky s stražo v uredništvu in zasebnem stanovanju urednikovem. Te osebe so natančno preiskale uredniške prostore, vse kote tiskarne, ogledali si vse rokopise stare in nove in nam zaplenili ves rokopis od današnje številke, ki se je nanašal na bojkot, oziroma zagovarjal geslo „Svoji k svojim!“ Tudi pri uredniku so zaplenili nekaj starih rokopisov. — Iz teh uzrokov je današnja „Soča“ prav mračna, kajti najzanimivejše reči si je pridržal gosp. preiskovalni sodnik, čeprav je iskal le rokopis, ki se je odnašal na v odloku imenovano notico. Ker je bila preiskava v uredništvu in tiskarni brezuspešna, so se podali vsi gospodje v zasebno stanovanje gosp. A. Gabrščka, kjer so preiskovali v navzočnosti gg. Iv. Hausnerja, Iv. Meljavca ter služkinje. Ko pišemo te vrstice še nadaljuje. No, opravila bodoje imeli menda do pozne noči!

Peturna preiskava, namreč do 1. ure popoldne, ni dognala nič posebnega razum: konfiskovanih 12 kosov rokopisa, ki so imeli priti v današnje številko in bilježk, katere je pisal g. Gabršček pri razpravi 28. maja proti Vrtojšanom. Poslednje beležke so našli mej raznimi rokopisi v zasebnem stanovanju Gabrščkovec. Preiskavanje bi bilo nadaljevalo gotovo tudi do zvečera, da se ni temu uprlo poslovodja tiskarne, ki je zahteval, naj se nadaljuje preiskovanje še-le tedaj, ko se vrne lastnik stanovanja, namreč g. Gabršček. Nasvetoval je, naj se dotlej zapečati stanovanje in zagotovi pod osebno odgovornostjo, da se nikdo ne dotakne pečatov. To se je tudi zgodilo. Zapečateni sta namreč dve sobi, kjer so pisalne mize g. Gabrščka. Ako se torej upošteje, da se je preiskava vršila na zahtevo zasebnega tožitelja — tedaj je to preveč. Doznajemo, da se preiskava vrši popoldne tudi v zasebnem stanovanju poslovodje tiskarne g. Kimpotiča.

Dve zaplembi. — Izdaja za Gorico nam je bila zaplenjena radi vestice „Mir pod vsako ceno“. Tudi izdaja za deželo nam je bila zaplenjena radi dopisa „Iz Podmelca“ in vestice „Zlata vredni Slovenci“, katere sta bila že tiskana v izdaji za Gorico. Druga zaplemba ni imela željenega aspekta!

Na znanje rojakom na deželi. — Ker ne smemo prav nič pisati o bojkotu in tudi ne navajati posamične slučajev, kakor smo namenili, to je naznaniti jim, kateri trgovci se je poslužil v priporočenih jim zalozah, prosimo rojake, da se sami organizujejo in ukrenjejo potrebno. Zaplenili so nam danes tudi rokopis, kjer smo naznanili, da je Anton Borjančič iz Breginje kupil blago v priporočenju mu zalogi in vino pri Pečenku. Iz tega je razvidno, da smo pod kljukami kazenskega zakona.

Volilni shod bo na praznik sv. Petra v torek 29. t. m. ob 3. uri popoldne v Ročinju v kolarni g. Franca Kregar h. st. 2. Državni poslanec dr. Ant. Gregorčič bo poročal o državnem zboru in selanjem političnem položaju, deželni poslanec gosp. J. Berbuč o deželnem zboru goriskem in njegova delovanja. E. Klavžar o kmetijskih stvareh posebno o mlekarstvu. Ročinjci in sosede se uljudno vabijo, naj se obilno udeležijo tega shoda.

Rojaki! Časi so resni, udeležite se številno tega shoda!

Zaplemba „Primorca.“ — Zadnje številko „Primorca“ nam je zaplenilo državno pravdnistvo radi iz „Soče“ ponatisnenih sestankov. Sevé, da nas je iznenadila ta zaplemba. Na našo ustmeno pritožbo pri gospodu državnemu pravdniku proti takemu odloku, smo dobili odgovor, da je tako zakazano — menda iz Trsta, kjer imajo gorški Lahi posebno zagovornika. Radi te zaplembe, ki nam je ugrozila precej veliko materialno škodo, je izšel „Primorec“ dan pozneje.

Smrtna kosa. — Dne 21. t. m. je umrl v Gorici Josip Ouschian, c. kr. godzni svetovalec. Bil je bolan le kratko časa. Pogreb je bil dne 23. t. m. — Blag mu bodi spomin! — V Lokaven pri Ajdovščini je umrl dne 22. t. m. Mihael Blažko,

dalekznani zidarski mojster v 87. letu svoje dobe. V t. m. s. — V Woringshofenu je umrl župnik Sebastian Kneip, kateri je bil radi svoje zdravilske metode svetovno znan.

Kdo izživa? Včera okoli 7 1/2 ure zjutraj je Stefan Rijavec (puro sangue!) v veži h. st. 28 v ulici Fornice ustavljal nekoga 12-letna dijaka in ga prav močno skloftal brez kakega uzroka. Radovedni smo, kako opraviči pred sodiščem svojo vzročnovrstnost! — V torek zvečer okoli desete ure se je vračal neki Slovenec iz Kronberga v Gorico. Ko pride na cesto k pokopališču do tretje hiše, kar hkrati stopita dva moža k njemu, prižgata žvepelko ter mu pogledata v obraz. Eden reče furlanski: „Jaz ga poznam, je tudi eden „kaporijonov dei schlaufs“ in ga udari po tilniku, da mu je kloknob odletel. Napadenec ga hitro pobere in zbeži, kar so ga nesle noge. Za njim sta junaka metala kamnje in preklinjala „ševe“.

Veček v slovo prirede 28. t. m. podčastniki c. kr. topničarskega polka št. 37. v prostorih Dreherjeve restavracije. — Začetek ob 9. uri zvečer.

Ker so pri omenjenem polku večinoma le Hrvatje in stajerski Slovenci, je od naše strani pričakovali mnogo udeležbo.

Prav, kakor pri nas! „Edinost“ piše: Na Češkem so pričeli Nemci stopar zdej sistematično gonjo v posebnem izdanju proti vsemu, kar je češkega. Izdajajo se posebni ofikci in okrožnice na „nemško“ prebivalstvo Češke, da češki delavci in delavci pod izgovor nemške čistili ne vsprejemajo v delo, ker čelji nikjer (!) ne vsprejemajo ni nemških delavcev, ni nemških nadnikov v svoje službe; nasprotno: se izpodbivajo jih baje, kjer le morejo in to od časa jezika, naredb grofa Badenija sem. Izbacitli in odbili da treba torej čene posvidi med Nemci, ako bi tu iskali zaslužka itd. To je že hinavstvo, ki zasluži — krepke zausne! Torej, ako se jim noče dovoliti, da bi pohrustali Slovane čim prej, dela se jim „krevica“, za katero se morajo „maščevati“ s se lučinji izdeljstvi, nego so jih uganjali dozdaj! Prav kakor na Primorskem! V pretevo, pod katero hote zakrivati svolo antipatijo do Slovanov, ker vedo, da je to smešna slabost, in pa željo, iztrebiti slovanski rod čim prej iz te pokrajine, navajajo izmišljeni krivic, ki jih delajo baje Slovanu, njim, samo da bi našli opravice (!!!) povod — „maščevati“ se! Koliko časa bodemo morali se mirno gledati vse te ostudnosti?

Da, kako dolgo? Vodi ga Bog! Dotlej pa nam Slovanom ne preostaja drugega, nego da mirno a vztrajno vtrjamo v našem ljudstvu samozavest in vero v svojo budućnost. Prav kakor na Češkem moramo tudi pri nas delati na to, da se narod usposobi za mirno, a odločno in vztrajno borbo. Mirnost in samozavest nam gotovo primorela do zmage nad besnečimi germanofilii in italijanskimi nasilniki.

Nazanilo. Zaradi zagotovitve zakupne dohabe ovsa, sena, slame, drva, premoža in koaks za čas od dne 1. septembra 1897 do 31. avgusta 1898 vršile se bodo pisnene ponudbene obravnave v uradni prostorih c. in kr. vojaških preiskovalnih magacinov, in sicer v nastopnih postajah: v Celovci dne 26. julija t. l., v Mariboru 16. v Gradcu 19. v Ljubljani 12., v Trstu 5., v Gorici 1., v Pulji 7. julija 1897. Natančnejši pogoji in ponudbeni obrabi razvidijo se iz obširnega razgleda v št. 130. „Slovenskega naroda“ z dne 10. junija 1897, kakor tudi pri c. in kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Ljubljani do 1. julija 1897 mej 10. in 12. uro dopoldne.

Iz Pilskovce nam poročajo: V nedeljo 30. maja smo imeli tu blagoslovljenje dveh novih bander. Za prvo bandero so zložili naši vrlji mladeniči sami mej seboj 150 gld. Prva ima na eni strani podobno sv. Alojzija, na drugi podobno matere Božje; druga s slikama sv. Jožefa in sv. Tomaža, so napravili tukajšnji zakonski možje. Obe banderi stanete 320 gld.

Slovesnost napravila je na gledalca ganljiv prizor. Cerkev je bila z vsemi nakiti opremljena, kakor se pri tacihi slovesnostih spodobi, zunaj nje so pa vihrale lepe zastave. Vso slovesnost je vodil preč. g. dekan iz Komena, asistovali so mu še trije druga č. gg. duhovniki. — Po blagoslovu je bil lep sprevod (processija) na okrog, in vrnivši se v cerkev smo zaključili cerkveno slovesnost s sv. mašo.

Naj boše na tem mestu izrečena najlepša zahvala v prvi vrsti našim vrlim mladeničem, kateri so z težko zasluženi novici napravili bandero, kakor tudi zakonitim možem, potem č. gg. duhovnikom in vsem drugim občinatjem, ki so kaj pripomogli, da se je slovesnost tako lepo vršila. — Dobrotljivi Bog naj povrne vsem stotero, kar so tu v čast in slavo Njegovo storili!

Pevsko društvo „Nabrežina“ v Nabrežini vabi k veselici s plesom, katere bode v nedeljo 4. julija 1897. na dično okrašenem dvorišču gostilne gospoda Silvestra Caharija. Razpored: 1. Nagovor predsednikov. 2. Godba. 3. A. Nevedec. „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor. 4. Godba. 5. Avg. Leban: „Domovini“, možki zbor z duetom (T. I. in B. I.) 6. Godba. 7. F. S. Vilhar: „Lunica“, mešan zbor. 8. Godba. 9. J. Aljaz: „Občutki“, možki zbor z harmoniko solo. — 10. Godba. — 11. „Bob iz Kranja“, igra v jednom dejanju s petjem. 12. Laharnar: „Poždrava“, mešan zbor. — 13. Godba. — 14. Ples. Pri veselici svira veteranska godba iz Mavhinja. Ustopnina: na veselo za osebo 30. nov., — sedeži 20. nov., pri plesu za vsako točko 10. nov. Začetek točno ob 4. in pol uri popoldne. Na to, slovenski narod probujajočo veselico uljudno vabi odbor.

N. B. V slučaju slabega vremena, se veselica odnese na prihodnjo nedeljo 11. julija.

Kresovi. — Včera smo opazovali v goriskih okolici precej kresov, kot oznanilcev

godovanja sv. Ivana. Ta lepa slovenska navada torej ni še popolnoma izumrla, čeprav gre rako vo pot... nekaj radi lastne malomarnosti, nekaj tudi radi prepovedbe oblastni!

Velika narodna slavnost v Ljubljani, bode ob vgodnem vremenu prihodnjo nedeljo, dne 27. t. m. Pevsko društvo Ljubljana razvije namreč svojo novo zastavo. Blagoslovljenje se bode vršilo v trnovske cerkvi. Knumovanje je prevzela županja ljubljanska, preblagorodna gospa Milica Hribarjeva v spremstvu rodoljubnih Slovencev. — Slavnostnega zabijanja žebeljev se vdeležo: blagoslovitelj, kumica, župan ljubljanski, zastopniki vseh društev in drugi povabljeni. Po dovršeni službi božji se bo vršil slavnostni sprevod po mestu. Pred mestno hišo se vstavijo, kjer bo ogovoril ljubljanskega župana predsednik društva novoblagoslovljene zastave. Župan sprejme in ogovori vsa društva v imenu mesta. Gospa kumica pozdravi vsa društva, a dične Slovenke okrasijo bratske zastave v venci. Godba zasvira slovensko pesem. Po tem odkorakajo po ulicah naprej proti „Nar. Domu“. — Tu se nova zastava postrastri z drugimi zastavami slovenskih društev.

Ob 1. uri je skupni obed v telovadnici ljubljanskega „Sokola“ v „Nar. Domu“. Cena obedu za osebo 1 gld. Ob 1/2 5. uri odkorakajo vsa društva iz „Nar. Doma“ na Koslerjev vrt, kjer bode velika pevka slavnost. Na vrtu bodele svirali dve godbi. Vstopnina 40 novč. za osebo. — Zvečer ob 1/2 9. uri priredi „Narodnem Domu“ društvo „Ljubljana“ slavnostni komers na čast gostom. Na komersu bode svirala ljubljanska vojaška godba. Vstopnina h komersu 50 novč. Društva, deputacije in podporni členi pevškega društva „Ljubljana“ so pri komersu kakor na Koslerjevem vrtu, ustoppnino prosti. Ob neogodnem vremenu se slavnost preloži na 29. t. m. praznik sv. Petra in Pavla. — Kakor je povzeli iz časopisov, se različna društva zelo zanimajo za to slavnost, katere bo edina letos v Ljubljani v večjem obsegu. Prijavili so tudi svoj prihod bratje Hrvatje. Mnogo udeležbe je pričakovati tudi od naših Tržčanov. Upamo, da se tudi slovenska Gorica odzove na dostojen način, bodi si že, deputacije slov. društev ali pa vsaj posamezniki. Simpatije, koje govimo vedno do „bele“ Ljubljane, kot ošrje Slovanstva, moramo tudi pri tej priliki pokazati! Kdor le more naj ne zaostane! Ker je voznja za polovico znižana od Nabrežine naprej, naj se vsako poslužijo lepe prilike! Toraj na svidenje v nove Ljubljani!

Dostavek. Gospod Piater vabi gospode člane čitalnice, da se udeležijo številno te slavnosti.

Šlika časa. — Slovenski duhovnik sveta na cesti izven mesta dva solarečka, katerega debelo gledata in ne pozdravita. Duhovnik ju praša slovenski, kaj ju neč katichel in učitelj v šoli, na kar se stareji odreže, da ne razumita slovensko. Duhovnik povzede dalje: Fantalioa mu povesta, da obiskujeta mestno ljudsko šolo na generaliču ter da obiskuje eden prvi, drugi pa četrti razred. Povedala sta tudi, da jih v šoli učijo duhovnike poziravljati, a samo one s „kano“, kajti ti so Italjani. Lepa slika časa res!

Ovaduštvo. — V „Primorcu“ smo naznanili, da se je vršila razprava po § 23. tiskovnega zakona proti g. Mosetu, našemu tiskarju in še drugi osebi, in sicer le radi tega, ker se je razširjevalo pesem „Le pustite“. Naglasili smo, da se je to zgodilo vsled ovaduštva Mosetovih konkurentov in drugih Lahov, katerim ni sla v želodec ta pesem in tuč deset narodnih zapovedij ne. Razprava se je torej vršila in sicer z obsodbo g. Moseta in neke druge osebe na 5 gld. globe, a uasega tiskarja pa na 10 gld., „in contumaciam“, ker je prišel njegov zastopnik pet minut prepozno k razpravi. Ker je uložen priziv, upamo dokazati pri drugi razpravi, da se bodemo mi poslednji smejali na veliko žalost „Corriera“ in „Sentinelle“, ki sta klastno priobčila obsodbo. Na svidenje!

Seja mestnega sveta. — V torek zvečer je bila seja mestnega sveta goriskega, pri kateri je imel glavno besedo najnovejši goriski Castellar, namreč g. Marecni ter zahteval, da se protestuje proti prepovedi tombole. Sevé, svetovalci so sprejeli prečtani energični protest s poznišo prošnjo svetovalca Čani-ja kot dostavkom. Z ene strani se grozijo, z druge pa prosijo!

V krogu mestnih svetovalcev so nastala nesprija, kar potrjuje izjava Ruggiera Kärnera v „Corriera“ in „Sentinelli“, v kateri naglašuje svoje ožaložovanje, da so prišle na površje osebnosti, ki delijo svetovalce v strancine in sicer radi volitev v eksekutivni mestni odbor. Da se pride tem v okom, je izjavil odločno, da več ne sprejme mesto v lakem odboru. Iz tega se da sklepati, da je omenjeni gospod postal neznošen celó svoji stranki, oziroma ji je preradikalen. Ali mogoče ne pomenja to preobrat ali hojanje, da v sedanjih časih radikalizem ni umesten?

Za ravnpopravnost pri sodiščih. — „Sentinella“ poroča, da ni hotela sprejeti slovensko obtožnico, katero je podal proti nji č. g. kurat Butin, in je naglasila, da se je proti temu pritožila. Prva instanca je odločila, da m e ra sprejeti slovensko obtožnico, druga, namreč v Trstu pa je to razveljavila in odločila, da se ji mora dati obtožnica v italijanski. Sprejevajalo to na znanje, želimo, da bi se tako postopalo tudi s Slovenci, koji so toženi z italijanskimi obtožnicami ter zahtevajo slovenski prevod, ako se jih sploh slovenski ne toži. To, sevé, velja le v slučaju tožbe od strank zunaj sodišča, dočim za litavcemo, državno pravdnistvo naj toži Slovence vedno le slovenski!

Kako smo velikodušni! — Znaša sta nam dva sličaja iz krogov goriskih pobalnikov, katere sta vredna, da se jih zabeleži v album goriskih očasnojev. Neki odpadnik naimreč je upil v obraz trgovcu Mosetu „Morte

a Mose“ in sicer po noči. To so slisale priče in prišlo je celo redarstvu do ušes, a vendar slovenska velikodušnost ni hotela nastopiti proti njemu, kajti vsled prošnji od odpadnikove strani, je gosp. Mose odpuštil pobalniku! — Drugi slučaj pa je, da je neki dijak zamazal napis tvrčke E. Susteršič & Co v Stolni ulici. Po naključju je gospodar zvedel ime zamazalca, ga poklical k sebi in opomnil, da mora sam oprati napis, ker drugače priznani stvar na pristojno mesto. Dijak je opomin sprejel, prišel po noč — in opral tablo sam. To je bila sicer tudi kazen, vendar preblaga z ozirom na to, kako postopajo proti Slovincem nasprotniki, ki tajno ovajajo Slovence, češ, so naredili to ali ono reč, le, da se jih kaznuje. Iz tega se vidi, da Slovenci niso zlojni, pač pa nasprotniki.

Kakó postopamo mi — in kakó nasprotniki! — Pri kazeni razpravi proti učitelju Golji sta nastopila kot pričci proti njemu dva mestna straznika, katere, po izpovedi glavne priče, baje niti nista bila blizu onega kraja, kjer je lažas bil učitelj Golja in baje izustil že znane besede. In radi tega je bilo res čudno, kako stli mogli slišati inkriminiranih besedi. Tema strazana se je verovalo, ker stli prisegli in Slovence je bil obsojen. Enak slučaj se je zgodil tudi v Pazinu v Istri. Tamosnja straza je namreč priznala nekoliko mešanov, ki so res razsajali in se ji uprli. Pri razpravi je straza to potrčila, a jeden oboževavec pa je trdil, da iste ni bilo niti poleg, ampak je bila uprav na nasprotnem kraju mesta. Kljub temu je sodišče obsodilo meščane, kateri so potem tožili strazo radi krive prisege. Sodisee je poslednjo opustilo. To smo navdile v dokaz, da se vidi, kako so nestrpni Lahi in kako se radi maščujejo, celó nad osebami, katere so služile že 30 let svoji občini, kol uprav straza v Pazinu. Ali so Slovenci nastopili proti omenjenima strazama, ki sta pričali proti Golji, čeprav visti bili navzoči pri činu, kako je to izjavila tretja priča?

Italijanske barve. — Že več praznikov opazujemo, kako neki „scartozetti“ nosijo na prsih rdečo-blezelo-zelene šopke. Prej so nosili „marjetice“, zdaj pa šopke italijanskih barv. Ko pa vidijo kakega Slovence z nekoliko narodnega na sebi tedaj „ajuto baba“ — „Corriere“, „Sentinella“ in tutti quanti!

Luška sovražnost. — Kakor znano, v 22. st. „Soča“ smo govorili o lepo oklincanem oknu z zavirkom „uzigalie sv. Cirila in Metoda“, in to pri gosp. Andreju Vodopivec, kateri nam slamo z jedinim blagom v Kapučinski ulici. Nekatero Laho je to jezilo in so ga prašali: „ako se ne strahuje imeti na oknu tako blago“, na kar jih je odločno odvrnil: v boljshi odgovor pa je naložil celi stolp teh uzigalie takó, da je vse okno v narodnih barvah. — Tako je prav! Pustimo, naj Lahoni tulijo, kolikor hočejo! Slovincem priporočamo geslo: „Svoji k svojini!“

Goriski Lahl v Čerhvanju. — Ker so zaprte meje v gorško okolico, prirejajo goriski Lahl izlet v Čerhvanj in sploh v Furlanijo. To nas posebno veselí, kajti tam, kjer ni Lahov, ni prepripi, ni izživjanja in tako ga ne bo nič v naši okolici. Ti izleti dokazujejo, da goriski Lahl nimajo nikakega sorodstva v goriski okolici, pač pa v Furlaniji.

Orožne vaje. — Oponujajo se oni vojaki v rezervi, kateri so v 7. in 47. polku in so poklicani k orožnim vajam 30. t. m. za dobo 13 dnevo, da se morajo predstaviti 29. t. m. ob 8. uri zjutraj pri zapovedništву 97. polka v Trstu, ako se ne mislijo podati naravnost v Celovec ali Maribor. Kdor se ne bo držal tega uradnega opomina, bo strogo kaznovan,

Iz koješko županije nam poročajo, da je bil v nedeljo volilni shod v Kozani. Ko so se vračali domov Kožtani, so bili na treh kraji pri Smartnem z kamenjem od pobalnikov napadeni in nekateri celó ranjeni. Vse baje izziva iz strankarskih ozirov. Tako pobalinstvo ne dela časti oni stranki, ki se ga poslužuje in radi tega — se priporoča v dopisu — je dobro ogibati se takih pobalinskih zagovornikov.

Bralno društvo v Nabrežini imelo bode dne 27. t. m. ob 10. uri predpoldne občni zbor v bralnici. Dnevni red: 1. Nagovor predsednika. 2. Poročilo blagajnika. 3. Razni nasveti. 4. Volitev novega odbora. Vse gg. društvenike uljudno vabi odbor.

Cenjene naročnike „Soče“ vabimo nujno, da pravočasno obnovijo naročnino, oziroma plačajo zaostalo. Časi so resni in je radi tega potrebno, da smo na eistem z računmi. Upamo, da se naročniki pozivu dogovijo.

Dopisalec. — Dopisnike „S Krasa“ in druge prosimo potrpljenja, pride vse na vrsto.

„Dienstsache“. — Neki Slovence iz Radgone nam je poslal pismo z vsebino starega nemškega časopisa, ki je zabavjal proti Slovincem. Svojega pisma ni frankoval nogo napisal zunaj „Dienstsache“ gotovo z nadejo, da bo tudi postno osobje tako neumno in pisno brezplačno dostavilo. Sevé, ni smo plačali globo, kajti nemška beseda „Dienstsache“ nima se toliko veljave za zasebnike, da bi zadostovala za frankovanje pisem!

Radodarni doneski. — Za „Slogine“ zavode smo prejeli: Franc Razel v Orehku gld. 4-50 in 50 kr. letnine. — Ivan Murovc v Cerkmem gld. 4. — Franc Šmid gld. 2. — Jožef Kosec 1 gld. — Ivan Wester 50 kr. — Anton Terlihar v Loglji 50 kr. — Franc Petek iz Breginje (po A. Gasperutu) 30 kr. — Mala družba v Sedlu zložila 5 gld. — Karol Figel, krčmar v Pevni gld. 4-32. — Od Laha ranjeni Slovence je daroval gld. 1-20, ker ta znesek ni hotel sprejeti zdravnik za narejeno spricovalo. — 50 kr. je daroval nekdo, ki jih je dobil za uslogo,

Marionette v Gorici. — Znano je sploh, da so marionete uskratnjene v zabavo le otrokom. Kar velja za druga mesta, ni umestno za Gorico. V Trstu namreč in tudi drugod, odrasli se hranijo z duševno hrano v gledališčih, otroci pa pri marionetah. V Gorici ni tako. Spominjamo se, da je prišel pred dve leti v Gorico glasoviti italijanski gledalec Zacconi s svojo družbo. Mož je hotel dati nekoliko predstav, a ni imel dostatne podpore, ker goriski laški krogi niso imeli smisla za lepo umetnost — in mož je moral pretrgati predstave ter pobrali sila in kopita. Zacconi je bil letos v Gorici marionetista Reccardini in pri njem je bilo vse natlačeno z gorisko fakuzo in „noblesso“. S tem činom smo dokazali, da nimajo pojma o pravi in lepi umetnosti, pač pa le ukus za vsakovrstne neumnosti. Letos je neka druga družba z marionetami v Gorici in nad to so se maščevali Goričani le radi tega, ker je zgradil prostor za predstave Slovence Birsa. Maščevali so se torej nad lastnim rojakom le zato, ker je dobil prostor posredovanjem Slovence Kor je poslednji videl, da je uzrok neobiskovanja predstav, je odstopil svoje pravice drugemu Goričanu s slovenskim imenom.

MATTONI-jev GIESHÜBLER
jo najčistojši alkalični
KISLI VRELEC.

Politični dvoživ. — Avstrijski poslovoda Fran Ferdinand d'Este je v zadržljju okroval tako, da je mogel prevzeti važnejša zastopanja našega dvora. Tako je zastopal našega cesarja pri slavnosti šestdesetletnice vladanja kraljice Viktorije v Londonu. — Česki oca dr. Lav. Rieger je slavil prošle dni 50-letnico svojega doktorata. Pri ti priliki je bil povisan v baronat. — Od l. 1848. do danes se je zgradilo v naš polovici deželo 9200 školskih poslopij, največe (2127) na Češkem. — Španski kralj se mudil na Dunaju in je bil gost našega cesarja. — Župnika Kneippu mislijo postaviti spomnik v Worshofenu tam zbrani gosti. — Pri volitvah za cerkveni pravoslavni shod v Karlovcih so na Hrvatskem znagnali združeni Srbi proti vladinim pristancam. — Bivša ga italijanskega ministra-predsednika Crispiana bodo baje sodniško preganjali radi neklih zloupov. — Slavnost šestdesetletnice vladanja angleške kraljice je bilo nekaj velikega. V London je došlo baje 2,000,000 tujevc, posebno veliko iz Amerike. O ti priliki plačajo Amerikanci samo za stanovanja po 100.000 frankov na dan! Kraljica Viktorija je 36. kraljica v Angleziji; G. žena na angleškem prestolu, G. vladarica iz hanoveranske liše in vlada že polnih 60 let.

Henneberg-Seide
— nur fecht, wenn direkt ab meinen Fabriken bezogen — schwarz, weiss und farbig, von 35 kr. bis 14-60 p. Meter — glatt, gestreift, kariert, gemustert, Damasta etc. (ca. 240 versch. Qual. und 3000 versch. Farben, Dessins etc.), porto- und steuerfrei ins Haus. Muster umgekehrt. Doppeltes Briefporto n. d. Schweiz. G. Henneberg's Seiden-Fabriken (k. u. k. Hof.) Zürich

Javna zahvala.
Ko sem se v soboto dne 19. t. m. podal s svojo soprigo in njeno znancko skozi Lavrico v Sempas, mi je pretlila o znani stranskej burji v pravem pomenu besede smrtna nevarnost.

Prepričana dolžnost mi je na tem mestu izreči svojo najtoplejšo zahvalo gospodu **krčmarju MARTIN ŠTRUKEL-u** iz Sempasa, kateri je s svojo soprigo uveljavil prav mnogo, ter storil sploh vse, da nas je rešil smrtno nevarnosti.

Brez njih pomoči bi bilo postalo naše zdravje žrtva elementarnih močij, katere so omenjenega, dne uprav kruto delovale! — Zgolj prej imenovanim se imamo zahvaliti, da nam je ostalo najdražje življenje naše.

K sklepu izrazem se skromno željo namram p. n. občinstvu, da bi podpiralo tega moža — posteljaka pri njegovem obrtu kar najbolje.

MARTIN RICHTER,
št. Peter pri Gorici.

Aufgebot.
Es wird hiermit zur öffentlichen Kenntniss gebracht, dass
1. der Bergmann Anton Kavs, wohnhaft zu Castrop, Sohn des Landwirths Johann Kavs und dessen Ehefrau Maria geborenen Klavora, wohnhaft zu «Soča»,
2. und die geschäftlose Dorothea Eva Cuder, wohnhaft zu Castrop, Tochter der unverhehelichten Anna Cuder, verstorben zu Soča, die Ehe mit einander eingehen wollen.
Die Bekanntmachung des Aufgebots hat in den Gemeinden Castrop und «Soča» in Oestereich zu geschehen.
Castrop (Provinz Westfalen), den 1. Juni 1897.
Der Standesbeamte.
In Vertretung
Eskey.

št. 411.

Razglas.

S tem se javno naznani, da so v erarskem lesnem skladišču „Via Saleano“ od 1. julija t. l. naprej znižala ceno za jeden metriški cent bukovega oglja od 2 gld. 80 kr. na 2 gld. 60 kr., to je dva goldinarja in šestdeset krajcarjev.

Od tega dnova pride v veljavo tudi znižani cenik vožnje oglja iz erarskega skladišča do bivališč kupecev in bode stala vožnja oglja vsakega kvintala (100 kilogramov):

1. Do: Piazza Corno, Via Orzoni, Torrente, Cappella, Formica 12 kr.

2. Do: Piazza Grande, Piazzutta, Via Signori, Scuole, Rastello, Mercato 16 kr.

3. Do: Piazza Duomo, Via Morelli, Caserma, Giardino, Teatro, Municipio, Ponte Isonzo, Ponte nuovo 20 kr.

4. Do: Via Drossi, Rabatta, Vogel, Dogana, Trieste, Tre Re, Corso Francesco Giuseppe in do starega pokopališča 24 kr.

5. Do: Sv. Roka, Via San Pietro, Corso Francesco Giuseppe, od starega pokopališča do kolodvoru 28 kr.

Ob enem se p. n. občinstvo spomne, da so bode vršila prodaja oglja, radi poročstva pravilne vage, v zaklijih s svinceni zališčki (plombi).

Gorica, dne 22. junija 1897.

C. kr. nadzodar: 184 3-1

PERNDANNER, I. r.

Razglas!

Posojilnica in hranilnica v Ajdovščini naznanja, da bode od 1. julija t. l. naprej obrestovala hranilne vloge po 4 1/2 %.

Posojila daja po 6 %.

Vstopnino za ude se od 2 gld. znižala na 1 gld.

Čisti dobiček leta 1896. znaša gl. 285-48.

Rezervni sklad konec leta 1896. znaša 619-23.

Dividenda za leto 1896. se je do delila po 4 %.

Uradni dnevi so ponedeljek, sreda in nedelja od 9. do 11. ure popoldne.

Posojilnica in hranilnica v Ajdovščini registrirana zadruga z neomejeno zavezo dne 20. junija 1897.

187 Načelnstvo.

Trgovski pomočnik

želi takoj vstopiti v trgovino z mešanim blagom.

Več pove upravnistvo. 1852-7

P. Drašček

trgovec z jedilnim blagom

v stolni ulici št. 2. v Gorici (tam, kjer je tobakarnica)

prilagoča se p. n. slovenskemu občinstvu v Gorici in v deželi.

Najlepše darilo!

Prešeren - Poezije,

s sliko slavnega slovenskega pesnika. Vezenje je elegantno v usnji z zlato obrezo. — Cena samo gld. 1.— s poštnino gld. 1-05.

Jenko Simon, — Pesmi,

1. zvezek, s pesnikovo sliko in 9 drugih krasno risanih slik; vezenje je elegantno v usnji z zlato obrezo. — Cena samo gld. 1.— s poštnino gld. 1-05.

Drugi zvezek, ki bo obsegal do sedaj še ne izdane pesmi, izide v jeseni.

OTO FISCHER,

knjižničar in tiskar v Ljubljani Kongresni trg.

Anton Potatzky

v Raštelju št. 7 v Gorici

prodajalnica drobne in nürnberškega blaga na drobno in na debelo.

Jedino 3. 26-7 in najcenejše kupovališče.

Posebna zaloga

za kupovalce in razprodajalce na deželi, za krošnjarje in čunjarje.

Največja zaloga

čevljarških, krojaških, pisarskih, poplotvalnih in kadilnih potrebščin.

Zimska obnova.

Vozički in stoli na kolesih za otroke.

Strune za godala.

Posebnost: Semena za zelenjavo in trave.

Prosimo dobro paziti na naslov:

Na sredi Raštelja št. 7.

Seznam blaga

(trdke)

G. Ferd. Resberg

v Gorici.

Glavna zaloga:

v Kapucinski ulici št. 11

(stara cukrarna).

Podružnica: na Kornu št. 2

(Hensova palača).

Dostelj ima v zalogi to-le blago:

Sladkor — kavo — riž — mast — paper — sveče — olje — škrob — ječmen — kavino primeso — moko — gris — drobne in debale otrobe — turšico — zob — sol — moko za pisanje — kis — žveplo — cement — bakreni vitrijol itd. 169-1

Ob enem se p. n. občinstvo spomne, da so bode vršila prodaja oglja, radi poročstva pravilne vage, v zaklijih s svinceni zališčki (plombi).

Gorica, dne 22. junija 1897.

C. kr. nadzodar: 184 3-1

PERNDANNER, I. r.

Edino

v stolni ulici št. 13 (Via del Duomo)

nasproti veliki cerkvi

je velika zaloga raznovrstnega manufakturnega blaga po najnižji ceni.

Za obilno obiskovanje se tolo priporoča

E. Šusteršič & C.

Prosimo, opazujte številko 13 in slovenski napis, kajti ni resnična govorica, da je vse ona trgovina, namreč moja pod št. 13 in ona, katera se nahaja v Lenassejevi hiši pod številko 4.

Rojaki! Pozor!

Gostilna „Pri petelinu“

ulica Ghiga 1. 7. - v Trstu - blizu j. kolodvoru

— Kaj gledate prijatelj?

— Ono krasno tablo tam se slovenskim napisom.

— Kdo je pa gospodar one gostilne?

— Naš rojak Anton Vodopivec.

— Toči dobra vina?

— Ne boj se prijatelj, tu dobi težji najboljše vipavsko belo in črno vino, pa stare buteljke; lačnega postržejo točno s kosilom in večerjo. Vse čedno in ceno.

— Ko se vrnem v Trst, pridem sam in pripeljem še druge k Petelinu.

Edina slov. zaloga dežnikov in solčnikov.

C. kr. krojni privileg. aparati.

M. POVERAJ

krepiči mojster in trgovec v Gorici na Travniku

v I. nadstropju in v hodniku

v h. št. 22.

Priporoča svojim rojakom na deželi in v mestu vsakovrstno manufakturno blago, gotovo perilo, dežnike, ovrtnike, zavratnice itd. — Gotovo možke obleke za vsaki stan po najnovější pariški modi.

Blago prodaja tudi na meter tako po ceni, da lahko poslužita vsakerega in sicer za možke obleke od 80 kr. naprej, za celo obleko (3-20 m) od gld. 250 naprej.

Sprejema naročila tudi za izdelovanje različnih oblek; odjemalcem blaga je prosto, dati si izdelati obleko tudi drugod.

Postreže vestno in po zmerjeni ceni.

in domače pridelke

moko, riž, otrobe, vse poljske

prilogača kavo, riž, sladkor,

na Travniku št. 4 v Gorici

z jedilnim blagom

Ambroz Furan

Svoji k svojim!

Vinarsko in sadjarsko društvo za Brda

s sedežem v Gorici, ulica Barzellini št. 20.

prilagoča po nizki ceni slavnemu občinstvu

svoja prištna briska vina: rebufo, modro frankinjo in druga navadna črna vina, pridelke svojih članov.

Razpošilja na vse kraje od 56 litrov naprej.

Uzorec vin pošilja na zahtevo.

Ivan Domicelj

trgovec z jedilnim blagom

v Korminu

na glavem sadnem trgu (bišva hiša Pallova)

prilagoča svojim rojakom

sladkor, kavo, riž, olje, kamenoolje, moko, otrobe, vsakovrstne sveče iz Kopačeve tovarne, potem spirit vinski in domače žganje. Dalje prodaja vitrijol (modro galico) in pravo romansko trino žveplo, narodne žveplenke.

Vse prodaja po tako zmerni ceni, da se ne boji tekovanja (konkurence).

Oglas.

Podpisana naznanjam, da sem odprta prodajalnica z jedilnim blagom

na Travniku št. 8 (v stezni C. Weillih).

V isti prodajani na drobno sladkor, kavo, riž, moko in druge kuharicam potrebne reči, posebno pa pripravam doma kulinu maslo po najnižji ceni. Blago kupujem na debelo pri tvrdki G. F. Resberg.

Priporočam se tolo svojim rojakom v Gorici in na deželi, se bežeči tudana

Terezija Fabičič,

trgovka.

179 3 1

Trgovec z vinom na veliko

Anton Pečenko

Vrtna ulica 8 GORICA — Via Giardino 8

12 Gl. pripravloča

dalmatinsko vino iz Jelše in Šibenika,

prilagoča in črna vina iz furlanskih, briskih in isterskih

vipavskih, vinogradov.

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-ogrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorec.

Cene zmerne. Postržba poštna.

Who pije
Nathreiner
Kneippovo sladno kavo?
Vsak
kdo ljubi okusno kavo, hoče zdrav ostati in si kaj prahriniti

Fran Vahek

prilagoča svojo 148 (Gl.)

goriško pivovarno

na Gorisčeku v Gorici — Piazza Gatterini

Pivovarna je zdaj razširjena ter urejena po najnovější zahtevi. Kuba pivo po česki, dunajski in bavarski navadi in uporablja le česki hmelj in moravski slad.

Priporoča se p. n. gostilničarjem in zasebnikom v Gorici, v Brdih in na Tolminskem.

Zaloga za Brda ima gosp. Peter Russian v Korminu in gosp. Gottfried Denzner v Čampolungu za furlanski del dežele.

Teodor Slabanja

srebrar v Gorici, ulica Morelli št. 17.

Priporoča se prečisti duhovščini za izdelovanje cerkvenih posol in orodij po najnovější vzoru in najnižji ceni. Kot: Monstrance, kelihov, svečnikov, itd. itd. Stare reči popravlja ter jih v ognju posrebrni in pozlati. Da si zamorejo tudi menij pleteno cerkve omisliti razne cerkvene stvari, se po želji preč. p. n. gospodar naročnik v stavljajo prav vzgodni plačatli pogoj.

Strelovođe iz bakra v ognju pozlatene najboljše izdeluje, kakor tudi vsakovrstno enako popravilo in pozlatenje pripravljati tudi po najnižji cenah. Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne franko! 16 (Gl.)

Liniment Gapsici compos.

iz Richterjeve lekarne v Prazi

prilagoča kot izvrstno bol ublažujoče mazilo; za ceno 40 kr., 70 kr. in 1 gl. se dobi po vseh lekarnah. Naj se zahteva to splošno priljubljeno domače zdravilno sredstvo vedno le

Richterjev Liniment s „sidrom“ kot edino pravo in vzame le tako steklenico, ki je prevlečena s „sidrom“ kot znano zaščiten znakom.

Richterjeva lekarna „pri zlatem levu“ v Prazi.

Oglas.

Podpisani priporoča svojo gostilno

v Gorici na Kornu št. 6

v kateri se toči izvrstno vino belo in črno, kakor tudi pivo.

68

Vincene bielečki.

Na dež. jub. l. razstavi odlikovan s srebr. drž. svetljojo Na krovski razstavi s prvo — srebrno svetljojo

68

Tovarna uzornih telovadnih priprav

JOS. VINDYŠ-A,

v Prazi na Smihovu

(Praha-Smichov) Vinohradská ulice číslo 816.

se pripravloča

k popolnemu uzornemu prirejevanju sokolskih in šolskih telovadnic

po najnovější pripravah in praktičnih sestavih.

V ta dokaz je na razpolago mnogo priporočnih orodij domačih in inozemskih.

Zagotavlja jedno leto. Cene zelo zmjerne, plačuje se pa na mesečne obročke po volji in zmnožnosti.

Navadne priprave so vedno v zalogi.

Čeniki, proračuni in načrti za popolne telovadnice pošilja na zahtevo brezplačno in poštne 80, 52 5

Poprave izvršuje po najnižjih cenah.

Gabrijel Piccoli

lekarnar pri angolu v Ljubljani, Dunajska cesta

Najviše priznanje

na II. mednarodni farm. razstavi v Prazi 1896.

London Paris Zolniver 1892-1893.

Železno vino

prekiznega, zanesljivega učinka, ima v sebi

veliko probavljivega železnega preparata, kateri učinkuje pri slabostih, na pomankanje krvi in na živilih trepeh osebah, pripravljive posebno tudi za sladotne, blede otroke.

18 16 g

Deset gramov tega preparata ima v sebi 25 milijonov železnega kislina in 10 milijonov železnega kiselika iz skorje kmečkovega drevesa.

Lekarnar Piccoli v Ljubljani jamča za označeno, zmeraj jednako kvaliteto, potrjeno po kemiji razkril dr. H. Hagerja v Funkelovna na Ottri in prof. Balt. Knappsteina, zaprosenega solniškega kemika v Ljubljani.

Steklenica ima 1/2 l. in 1 gl. 4 polliterske steklenice 3 gl. 67 " v franco s poštnino vred 4 gld.

Naročila izvršuje lekarnar Piccoli v Ljubljani proti povzetju zneska.

Uršula Cernovic

trgovka

v Raštelju št. 8. — Gorica — zraven Mose-la

prilogača svojo

trgovino z drobnim blagom, in sicer: čevljarje za odrasle in otroke, slavniki, dežnike, palice, konce, denarnih možnjčk, tobačne, lul, kartač, češnje itd. z besedo vsakovrstno drobnino blago (Kurzware). — Kot prava Slovenka se tolo pripravloča svojim rojakom v Gorici in na deželi. 140

Friderik Müller

(zastopnik tvrdke Chr. N. Schad v Monakovu) v Vrtni ulici št. 24 v Gorici

prilogača p. n. občinstvu dvokolesa svetlovzornanih tvrdk Dürkopp in Swift v Steyru itd., katera se ne bojijo tekovanja. Cene so zmjerne.

Ima poučevanje v dirjanju v Dreherjevem salonu. 161 8-1

Prištno brnsko sukneno blago.

Jeden odrezek (gl. 3-10 iz dolge 3-10 m. dolge, 29-4-10 pristno

dosten za jedno 4-11 iz boljše ovčine

moško obleko 7-75 iz fine volne

stane samo 9-10 iz najlajneje

Jeden odrezek za črno salonsko obleko gl. 10.

Blago za vrtno sukno, lolen, Peruvienne, Hoskinge, blago za državne uradnike, fini Kanngarne in Claviol itd. razpošilja po tovarniških cenah poznata, rečna 55 16-

zaloga Kiesel-Ambot v Brnu, Brunn.

Uzorni zastopnik in franko. Pošiljate po uzoreh.

Pozor! P. n. občinstvo opozarja se posebno, da se blago dobiva mnogo cenega, ako se direktno naroči mesto pri prekopovaleh. Firmo Kiesel-Ambot v Brnu (Brünn) razpošilja vsako blago po resničnih tovarniških cenah brez dodatka rabata, kojega krojači dobivajo.

Tovarna tamburic

I. STJEPUSIN

Sisak

(Hrvatska)

Na zahtevo pošilja vsakomur brezplačno ilustrativne cennike.

Velika zaloga

v Gorici, na cesti Fran Josipa (Corso) št. 4 (nasproti glediščne kavarni).

Lasna izdelovalnica dvokoles, Iliria, žičnih blazin (Drahtmatratzen), popravilnica dvokoles, šivalnih strojev, pušk itd.

Prodajalnice šivalnih strojev, pušk, streljiva in drugega orodja pa imata

SAUNIG & DEKLEVA

v Nunski ulici št. 16. 1-6